

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

30. Dies Julii. Illis maximè, laudis est benefacere, quos nemo sperarit,
bene esse facturos. Lactantius libr. 6. capite 12.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

30. DIES JULII.

Illis maximè, laudis est benefacere, quos nemo sperarit, bene esse facturos. *Lactantius libr. 6. capit. 12.*

Benefi-
cen. 12.

HÆc germana est indoles Amoris, esse munificum, imò in munificentiâ magnificum. Sorores sunt, Benevolentia, & Beneficentiâ. At amicitia sine Beneficentiâ, est planta sine flore: flos sine fructu: fructus sine succo. Dare, est quiddam longè præstantius, ut Philosophi definiunt, quàm accipere. Illud enim, est Regium, Heroicum, Divinum: hoc plebejum, humile, & avarorum proprium. Donare, esse dicunt, ut formam, & actionem: Accipere, ut materiam, & passionem. Formâ autem, est rei pulchritudo, & gratia: sine qua materia ipsa, ut deformis, & inamæna despuitur. Ita Beneficentiæ laus à donando vim suam, ac venulatem accipit. Deinde, cùm Liberalitas sit quædam emissio: quantò illa sit ad majus intervallum, longiorque distantiam: tantò à majori virtute procedit, ut patet in iis, quæ projiciuntur. Nec enim, bombardæ æneæ vis, impetusque agnoscitur, si in vicinum, & conjunctum murum, ore vasto fulmineos globos ejaculatur, quos debiliùs verberare tum objectam molem necesse est, quàm remotiùs constituti vehementiùs quaterent, convellerentque faciliùs. Sic dicendum est, majori virtute, emissionem fieri pecuniæ in alios, quàm si animi cura, & sollicitudo in eadem pecunia apud se conservanda, & in proprios usus collocanda hæreret. Itaque dare, Regium est.

Hinc,

Julius.

Tessera.

589

Hinc, Anaxilaus rogatus, quid esset in Regno beatissimum, respondit: Nunquam vinci beneficiis.

II. Sed cum Beneficentia sit Regalis, & maxime honorata virtus: necesse est, ut præcipua illius actio, hoc est, Largitio, Regiis veluti ornamentis vestiatur, & tanquam ab ornatrixibus scitis, & venustis, sic ab adjunctis, & circumstantiis decoretur. Has inter, duæ maxime eminent: *Cui, & Quantum* sit donandum. Habenda est ratio personarum in dando. Tullius non vult Beneficentiæ fontes omnibus patere, ne benefacta malè collocata, malefacta videantur. Non vult ergò, dati ingratis, maculosis, indignis. Seneca neminem excipit. Sic enim ipse: (a) *Ubicunque homo est, ibi beneficio locus est.* Et alibi: *Si Deos imitaris: da etiam ingratis: nam, & sceleratis Soloritur, & pyratum maria parent.* Lactantius vult dari illis, à quibus non speres mercedem, ut patet in prædicta Tessera. Sed habendus tamen est selectus, juxta D. Ambrosium: qui vult nos eo largiri consilio, ut profimus, ne sceleratam animi voluntatem, utrumque maleficiorum sustentemus: (b) *Nam, si luxurioso, inquit, ad luxuriam effusionem: adultero, ad mercedem adulterii largiendam putes: non est beneficentia illa, ubi nulla est benevolentia.* Tribui tamen aliquando posset malis: si speretur fore, ut eo modo, à flagitioso vitæ genere abducantur. Et de Christiano lubet dicere, quod de suo Sapiente Seneca: (c) *Donabit aut bonis: aut eis, quos facere poterit bonos.* Sicut igitur dandum est malis, ut fiant boni: sic & inimicis, ut reddantur amici. Hinc, Alexander Se-

verus

(a) *L. de Beata Vita, c. 24. L. 4 de benefic. c. 25.* (b) *L. 1. Offic. c. 3. (c) De Beat. Vit. c. 23.*

verus rogatus, quid esset Rex optimus? Qui, ait, amicos muneribus retinet, & inimicos beneficiis am-
bit, & sibi conciliat.

III. Non tantum *Cui*, sed *Quantum* sit dandum, oportet expendere, ne sit inconsulta largitio. Quod evenisse subinde ait Tullius: (a) *Multi patrimonium confuderunt, inconsultè largiendo.* Hoc etiam Deo displicet, teste S. Ambrosio: (b) *Dominus non vult simul effundi opes, sed dispensari.* In primis, ut hic modus fervetur, tribuendum est pro facultatibus, quantum patitur res familiaris, & partæ opes, & commoda familiæ. Nemo enim debet, qui conjugatus est, improvidis, & profusis largitionibus, incommodare suis liberis, quibus imprimis consulere, necesse est, ne quasi ex illo bonorum naufragio in litus ejecti, ad malarum artium scopulum adhærescant, ut familia ope, & præsidio spoliatos tueantur. Itaque erogandum est secundum modum facultatum, ne subito immodicè largiendo, beneficentiæ fontes penitus exhauriantur, & postea defint, quæ in multos conferri potuissent, aut illi ipsi, qui tam effusè tribuere voluerunt, in molestam paupertatem, aut domesticæ rei difficultatem incidant. Denique accedat, ut grätius sit donum, in dante hilaritas, ut libenter, & cele-
ritas, ut festinanter donet. Propterea audi Paræneticum Pœtam:

*Gratia debetur pro munere: sicutò detur!
Sed si tardetur, non gratum munus habetur.*

(a) 2. Offic. (b) L. 1. Offic.